

Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14 и 10/15), министерот за здравство донесе

УПАТСТВО
ЗА ИНТЕРВЕНЦИСКА ПРОЦЕДУРА ПРИ ТЕРАПЕВТСКО ЕНДОКОПСКА
ПОДЕЛБА НА ЕПИДУРАЛНИ СРАСЛИНИ

Член 1

Со ова упатство се утврдува интервенциска процедура при Терапевтско ендокопска поделба на епидурални сраслини.

Член 2

Начинот на изведување на интервенциска процедура при Терапевтско ендокопска поделба на епидурални сраслини е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност на интервенциска процедура при Терапевтско ендокопска поделба на епидурални сраслини по правило согласно ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на згрижувањето, при што истото од страна на докторот соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.17-3517/1
13 март 2015 година
Скопје

МИНИСТЕР
Никола Тодоров

Терапевтско ендоскопска поделба на епидурални сраслини

1 Упатство

- 1.1 Докази за ефикасност од ендоскопската поделба на сраслини на краток временски период се ограничени и мора да се назначи дека има значителни ризици за безбедност.
- 1.2 Пациентите и нивните негуватели да бидат запознаени за неизвесноста околу безбедноста и ефикасноста на постапката, особено ризикот на оштетување на нервот и визуелно нарушување и истото да биде јасно пишано и доставено.
- 1.3 Понатамошните истражувања за оваа постапка треба детално да ги опишат случаите. Резултатите од истражувањата треба да посочат дали болката се намалува, времетраењето и ефикасноста на процедурата и дали од истата има потреба.

2 Постапка

2.1 Индикации и лекување

- 2.1.1 Појава на хронична болка во грбот и нозете предизвикани од формираните сраслини околу коренот на 'рбетниот нерв.
- 2.1.2 Конзервативното лекување вклучува употреба на аналгетици, нестероидни лекови и физикална терапија.
- 2.1.3 За оваа постапка пациентот е под локална анестезија или благ седатив. Епидуралниот простор е посетен на соодветно ниво користејќи флуороскопска насока и жица и се додава ендоскоп. Со вбригување на физиолошки раствор се проширува епидуралниот простор. Ендоскопската манипулација се користи за да се идентификува степенот на болка на коренот од нервот (во комуникација со пациентот). Ендоскопските инструменти се користат за да се поделат епидуралните сраслини околу 'рбетниот нервнен корен или 'рбетниот мозок.

2.2 Ефикасност

- 2.2.1 Кај 183 третирани пациенти кои заболуваат од нервна декомпресија, по ендоскопијата во следните 3 месеци

имале значително намалена болка на нозете и на долниот дел од грбот.

- 2.2.2 Во испитувањата на 83 пациенти имало значително подобрување на Oswestry Disability Index score во период од 12 месеци.
- 2.2.3 Во испитувањата кај 38 пациенти по истата постапка, во период од 2 до 12 месеци, личното задоволство не се променило значително.
- 2.2.4 Специјалистите сметаат дека има бројни позитивни резултати по оваа процедура како на пример, намалување на болка, подобрување на квалитетот на животот, психолошко подобрување, можност да се врати пациентот повторно на работа како и избегнување стимулација на 'рбетниот столб за намалување на хронична болка.

2.3 Мерки на претпазливост

- 2.3.1 Евидентирана е пункција на дурата кај 3 % (4/124) и 2 % (1/58) во испитувања на 183 пациенти и 58 пациенти. Во еден случај се појави и истекување на контраст во целобрспиналната течност (што понатаму предизвика постоперативна рабдомиолиза и акутна енцефалопатија; по 20 часа состојбата на пациентот значително се подобрила, а по 24 часа можел да оди и бил комплетно закрепнат.)
- 2.3.2 Во испитувањето на 120 пациенти беа евидентирани субарахноидална пункција и субарахноидална блокада (кои потенцијално водат кон оштетување на нервите вклучувајќи и парализа) беа пријавени 12% (7/60) и 7% (4/60) третирани со оваа процедура, додека кај пациентите кај кои беше применета неендоскопска терапија беа пријавени 7% (4/60) и 3% (2/60). Во испитувањето на 83 пациенти по истата процедура, само кај еден пациент резултирало со субарахноидална блокада кој понатаму е третиран со стероиди и пациентот немал никакви последици.
- 2.3.3 Визуелни нарушувања (степенот и брзината на резолуција не се опишани) биле евидентирани кај 12 пациенти поради ретинална хеморагија која е третирана со епидурална инјекција, epiduroscopy или

лиза на ниенден (именител не е наведено). Во друго испитување веднаш по процедурата кај еден пациент е евидентиран со заматен вид и билатерални централни скотоми (во период од два месеци симптомите сами по себе ги снемјува). Во испитување на 38 пациенти, кај 2 е евидентирана непостојана парестезија на долните екстремитети (времетраењето не е евидентирано).

- 2.3.4 Според специјалистите теоретски несакани последици се парализа на нерв, менингитис, парализа, епидурална инфекција, кинење на нерв како и прекумерен хидростатичен притисок поради вбризување на течност која може да предизвика компресија на 'рбетниот столб и хематом. Други несакани последици се нечувствителност на долниот дел од нозете како и слепило.

3 Други информации

- 3.1 Со ова упатство се бара од лекарите кои ја практикуваат оваа процедура да се обезбеди посебна

ревизија. NICE ги идентификува посебните критериуми но и разви ревизорска поддршка (во корист за локална дискреција), кои ќе бидат достапни по објавувањето на ова упатство.

- 3.2 За дополнителни информации околу NICE упатствата, посетете ја веб страната <http://www.nice.org.uk/>.

Информации за пациентите

NICE овозможува информации во врска со оваа процедура за пациентите како и за нивните негуватели. Опишана е природата на процедурата како и насоките издадени од NICE и е напишана во согласност со самиот пациент.